

DE STAD ALS ORGANISATIE

LESSEN UIT *THE WIRE*

ROB VAN ES &
JULISKA VAN ROSSUM
(RED.)

INHOUD

Rob van Es en	Voorwoord 7
Juliska van Rossum	Inleiding 9

PROFIEL EN ONDERZOEKKADER

DEEL 1 – THE WIRE IN VOGELVLUCHT 16

Rob van Es	1 Zevenmaal inzoomen <i>Meervoudig kijken</i> 18
Juliska van Rossum	2 Vorm en genre <i>Tragedie en melodrama</i> 36
Casper Zweerus	3 Realisme in stijl <i>Filmische aspecten</i> 48

Samengevat: Profiel van de serie 62

DEEL 2 – DE STAD IN DE HOOFDROL 64

Juliska van Rossum	4 De stad als organisme <i>Leefbare complexiteit</i> 66
Floortje Moes	5 De stad in actie <i>Actor-Network Theorie</i> 82
Rob van Es	6 Ethiek op straat <i>Onderhandelen over moraliteit</i> 94

Samengevat: Onderzoekkader voor elke stad 108

MEERVOUDIG KIJKEN

DEEL 3 – OPSPORING EN CRIMINALITEIT 112

Willem Nijkerk	7 (H)Amsterdam revisited <i>Verschillen in afluisteren en gedoogbeleid</i> 114
Floortje Moes	8 De ‘Stat Game’ <i>De verborgen krachten van statistiek</i> 134
Liesbeth Beneder	9 Criminele bendes <i>Van West-Baltimore naar Amsterdam-West</i> 152
Leendert van der Plas	10 Na de IRT-affaire <i>Methoden van opsporing</i> 170

DEEL 4 – BESTUURDERS, BURGERS EN PROFESSIONALS ¹⁹⁴

- Imrat Verhoeven   **11 De maakbare buurt** *Lokale overheidsparticipatie* 196
Charley Starken   **12 Veiligheid in de buurt** *De zelforganiserende burger* 220
Erik Gerritsen   **13 Samenwerkende professionals** *Het organiseren van
jeugdbescherming* 232

DEEL 5 – MEDIA, POLITIEK EN HAVEN ²⁵⁶

- Philip van Praag   **14 Verkiezingsstrijd** *Twee stijlen van campagne voeren* 258
Robert Chesal   **15 Dat mag in de krant** *Crisis in de dagbladjournalistiek* 278
Gerard van Reekum   **16 De haven en de stad** *Systeemdynamiek en actanten* 298

DEEL 6 – KLEUR, TAAL EN SEKSE ³²²

- Jan Willem Duyvendak   **17 Kleurgevoeligheid** *Tussen ongevoeligheid en
hypersensitiviteit* 324
Gloria Wekker   **18 We real cool** *Mannelijkheid in zwart-Amerikaans
en zwart-Nederlands* 336
Wouter Pocornie   **19 Divergentie** *Een studie naar het leven van Snotboogie* 360

DEEL 7 – CULTUUR, ROL EN ONTWIKKELING ³⁹²

- Freek Vlemmix   **20 A man without a country** *De sociale mobiliteit
van Stringer Bell* 394
Linde Simpson   **21 If you train hard, you can go places** *Cultureel kapitaal
via de boksschool* 406
Roos Vermijs   **22 Masculiene straatcultuur** *Een vicieuze cirkel
van gedrag* 420

DE STAD ALS ORGANISATIE – CONCLUSIES ⁴³⁵

Rob van Es en Juliska van Rossum

Literatuur 449

Index op naam 463

Seizoenen van The Wire 469

VOORWOORD

Tussen 2005 en 2010 organiseerde het Instituut voor Interdisciplinaire Studies (IIS) van de Universiteit van Amsterdam (UvA) de collegereeks Film & Wetenschap, gecoördineerd door Rob van Es. In de middag werd een speelfilm vertoond met een wetenschappelijke thematiek; na de pauze volgde een hoorcollege van een specialist over die thematiek. De meerwaarde van de speelfilm zat vaak in de emotionele overdracht, bijvoorbeeld het kunnen meevoelen met een persoon die lijdt aan een ziekte of een afwijking, of het kunnen meebeleven hoe het is om in een groep, in een dorp of op het werk onder zware sociale druk te staan. De betere speelfilms slagen hierin. De vraag kwam op of er ook televisieseries zijn die zo effectief een mix van empathie en realisme weten te realiseren, terwijl ze wel degelijk een realistisch psychologisch of maatschappelijk onderwerp behandelen. Het antwoord werd gegeven in het voorjaar van 2011 in de vorm van een tweedaagse waarin zes sprekers hoor- en werkcolleges gaven over de serie *The Wire*. Dat smaakte naar meer en tussen 2013 en 2015 zijn er twee UvA-collegereeksen en een Open Dag georganiseerd met in totaal ruim twintig gastdocenten over de serie. De vele bijdragen die de colleges en de discussies na afloop opleverden, vroegen om uitwerking tot zelfstandige teksten. Dat is in veel gevallen gelukt. De bundeling van die teksten heeft u nu onder ogen. Die bundeling heeft een extra bewerking ondergaan door het redactionele kader: De stad als organisatie. Daarmee beogen we de teksten over *The Wire* extra verbinding en focus te geven en aan te sluiten bij het bestaande debat over dit onderwerp.

Rob van Es en Juliska van Rossum

INLEIDING

De stad is *booming*. Meer dan de helft van de wereldbevolking woont momenteel in een stad en dat aantal blijft groeien. Met het komen en gaan van inwoners en verenigingen, bedrijven en dienstverleners, gebouwen en parken zijn steden constant in beweging en aan verandering onderhevig. Dit boek gaat over de stad als een praktijk van organiseren en veranderen.

Overkoepelende vraag. We kijken naar onderwerpen die in die praktijk van organiseren en veranderen een belangrijke rol spelen. Wordt er van beneden naar boven georganiseerd, of alleen van boven naar beneden? Wat doen kleur, taal en sekse ertoe? Hoe bepaalt cultuur je rol? Weet het stadsbestuur ook wat er in de buurt gebeurt? Hoe functioneren zorg en onderwijs? Is er veel criminaliteit en wat doet de politie eraan? Hoe stellen de media zich op? Hoe verandert de werkgelegenheid? Kortom, we kijken naar wat er zich afspeelt in de organisatie die 'de stad' heet. We gebruiken daarbij geen grote theorieën over de beste manier van organiseren. We beginnen juist bij de praktijk van grotere steden die een zekere leeftijd hebben en waar dus ook ruime ervaring is, positief en negatief, met de stad als organisatie. En we vragen ons af wat wij als organisatie- en veranderkundigen daaraan kunnen bijdragen. Onze algemene en overkoepelende vraag luidt daarom:

Welke inzichten uit de organisatie- en veranderkunde kunnen een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de stad?

Om die overkoepelende vraag te kunnen beantwoorden, richten we ons eerst op een meer specifieke onderzoeksvraag.

Onderzoeksvraag. Als we het hebben over een positieve bijdrage leveren, dan moeten we eerst duidelijk maken wat we daaronder verstaan. Daartoe dient de onderzoeksvraag:

Welke stijl van organiseren en welke houding van actoren brengen het ideaal van de stad als organisme dichterbij?

Dat ideaal vereist dus een precieze omschrijving, en die zullen we in deel 2 van dit boek geven. Daarvoor gaan we in deel 1 in op de bijzondere praktijk die we als inspiratie voor dit onderzoek nemen.

Casuïstiek. Het praktijkmateriaal dat we gebruiken voor dit onderzoek is niet alledaags. Het startpunt vinden we in de televisieserie *The Wire*. Dit is een vertelling van tientallen uren over de wijze waarop de stad Baltimore functioneert, in het bijzonder de probleebuurt West-Baltimore. De ervaringen en inzichten die in deze serie naar voren komen, worden door veel professionals in andere steden herkend, ook in Nederland. Diverse onderzoekers en specialisten uit de praktijk vertellen in dit boek over hun inzichten en ervaringen in Nederland, soms in overeenstemming, soms in contrast met de situatie in Baltimore.

Opzet. We beginnen met een analyse van de kenmerken en de thematiek van deze televisieserie over de stad Baltimore: *Deel 1 The Wire in vogelvlucht*. Daarmee brengen we de serie als een Amerikaanse *case* over de stad als organisatie in beeld. Die *case* leggen we naast de situatie in Nederland om tot een vergelijk te komen en daar lessen uit te trekken. Om ergens goed les uit te kunnen trekken, moet je een methode en een norm hebben. In *Deel 2 De stad in de hoofdrol* ontwikkelen we zo'n methode en norm in de vorm van een onderzoekskader om naar de stad te kijken. In het kort: we kiezen twee hulptheorieën als methode: de *Actor-Netwerk Theorie* en de *Onderhandelingsethiek*. En we komen tot het idee van de *stad als organisme* als norm. Nu is het mogelijk de overeenkomsten en verschillen na te lopen tussen de Verenigde Staten en Nederland, of kleiner: Baltimore en Amsterdam. In *deel 3 tot en met 7* worden de overeenkomsten en verschillen nader uitgewerkt en toegelicht door diverse gearriveerde of net begonnen specialisten uit de praktijk of uit de wetenschap. Uit de uitwerkingen en toelichtingen halen we de belangrijkste resultaten en inzichten, en rubriceren die in het hoofdstuk *De stad als organisatie - Conclusies*.

Onderzoeksveld. Met de groei van de steden door urbanisatie wordt de vraag naar de leefbaarheid van de stad urgent. Daarnaast zien we de rol van steden veranderen. Steden zijn wellicht de grootste hoop voor de toekomst (Glaeser, 2012), want misschien zijn niet de nationale staten maar juist de steden en hun burgemeesters het best in staat wereldproblemen op te lossen (Barber, 2013)? Vanaf 2012 komt ook in

Nederland een stroom publicaties op gang over ‘de stad’, vanuit verschillende invalshoeken. Gezien vanuit een historische invalshoek is het in de Nederlandse steden het best als we het accent leggen op behoorlijk bestuur door tegenmacht te institutionaliseren (Hendriks & Drosterij, 2012). We zitten al in transformatie van de Nederlandse verzorgingsstaat naar een verzameling verzorgingssteden (Putters, 2013). We zien de meerwaarde van bewonersinitiatieven om samenwerking te stimuleren, lege panden te gebruiken en winkelstraten op gang te brengen (Schleijpen et al., 2014). Zulke pioniers doen belangrijk werk maar missen vaak het historisch besef en politiek bewustzijn om tot een gelijk speelveld te komen met ambtenaren en politici (Franke et al., 2015). We doen er daarom goed aan om vanuit zo veel mogelijk disciplines te kijken naar de stad (Hospers et al., 2015). Ook specifiek vanuit de Organisatiekunde wint de stad als onderzoeksobject terrein (Van Ginkel & Verhaaren, 2015). Dit boek levert een bijdrage aan dit onderzoeksveld door vanuit meerdere perspectieven de stad als organisatie te onderzoeken. Wij verwachten met dit boek tot net wat andere inzichten te komen door de feitelijke fictie van een bijzondere Amerikaanse televisieserie als inspiratiebron te nemen.

Leeswijzer. Op de zeven delen van dit boek gaan we nu iets uitgebreider in door alle 22 hoofdstukken kort te typeren.

De televisieserie *The Wire* beslaat in totaal meer dan zestig uren. Overzicht is dus nodig. Daarom beginnen we dit boek met in *Deel 1 The Wire in vogelvlucht* drie hoofdstukken die de lezer in vogelvlucht meenemen over en ook dwars door de serie. Rob van Es onderscheidt in hoofdstuk 1 *Zevenmaal inzoomen* diverse invalshoeken die elkaar soms overlappen maar meestal aanvullen: inhoud, achtergrond, muziek, taal, thematiek, receptie en humor. In hoofdstuk 2 *Vorm en genre* gaat Juliska van Rossum in op de wijze waarop de serie wordt verteld en in hoofdstuk 3 *Realisme in stijl* gaat Casper Zweerus na op welke wijze de serie in beeld is gebracht. Een samenvatting van de belangrijkste inzichten is te vinden in de afsluiting: *Profiel van de serie*.

In *Deel 2 De stad in de hoofdrol* nemen we eerst afstand van de televisieserie en gebruiken een meer filosofische invalshoek op de wijze waarop we over de stad als organisatie kunnen denken en op de wijze waarop stedelingen zelf hun kennis en moraal tot stand brengen en in stand houden. Juliska van Rossum gaat in *De stad als organisme* in op de kenmerken van een levende stad via het werk van Jane Jacobs. Floortje Moes verwerkt in *De stad in actie* de wijze waarop we steden in beeld brengen via het actor-netwerkdelen van Bruno Latour. En Rob van Es verwerkt in *Ethiek op straat* het dialogische denken van Jürgen Habermas tot een onderhande-

lingsethiek voor de wijze waarop we in de stad moraliteit tot stand brengen. Aan het slot van dit deel brengen we de inzichten samen in: *Onderzoekkader voor elke stad*.

In *Deel 3 Opsporing en criminaliteit* staat de vraag centraal: hoe pak je criminaliteit aan in de stad? Willem Nijkerk gaat in op de verschillen tussen Amerika en Nederland als het gaat om afluisteren en gedoogbeleid in *(H)Amsterdam revisited*. Floortje Moes laat zien hoe de verborgen krachten van de statistiek werken bij beleidsbepaling in *De 'Stat Game'*. Liesbeth Beneder vergelijkt de drugshandel in West-Baltimore met die van Amsterdam-West in *Criminele bendes*. En Leendert van der Plas vergelijkt de methoden van opsporing hier en in de VS in *Na de IRT-affaire*.

In *Deel 4 Bestuurders, burgers en professionals* wordt onderzocht hoe je samen de stad bestuurt. Imrat Verhoeven zoomt in op de wijze waarop de lokale overheid zich verhoudt tot burgers, in het bijzonder op lokale overheidsparticipatie in *De maakbare buurt*. Charley Starken pakt die draad op door nader in te gaan op de zelforganiserende burger in *Veiligheid in de buurt*. Erik Gerritsen richt zich op het bemiddelend werk van ambtenaren bij het organiseren van jeugdbescherming in *Samenwerkende professionals*.

Deel 5 Media, politiek en haven verlegt de aandacht naar de grotere systemen in de stad en hoe die functioneren. Ze raken verstrengeld, komen tot bloei of sterven af; kortom, er is voortdurend verandering in het voordeel van sommigen en in het nadeel van anderen. Philip van Praag laat zien hoe de stijlen van campagne voeren bij de stedelijke politiek verschillen in de Verenigde Staten en in Nederland in *Verkiezingsstrijd*. Robert Chesal gaat in op de crisis in de dagbladjournalistiek aan beide zijden van de oceaan in *Dat mag in de krant*. En Gerard van Reekum neemt de relatie haven en stad in het vizier door specifiek te kijken naar de systeemdynamiek en de rol van actanten daarbinnen in *De haven en de stad*.

Deel 6 Kleur, taal en sekse gaat over de vraag: hoe leven we samen in de stad? Volgens tradities en routines, maar ook met gevoeligheid voor overeenkomsten en verschillen. Jan Willem Duyvendak laat zien dat er tussen ongevoeligheid en hypersensitiviteit voor huidskleur nog een tussengebied is in *Kleurgevoeligheid*. Gloria Wekker gaat in op de constructie van mannelijkheid in zwart-Amerikaans en zwart-Nederlands in *We real cool*. En Wouter Pocornie komt tot een verbindende interpretatie van de zwarte leefwereld van de kids in *The Wire* via Hip-Hop, video, drugshandel en social loops in zijn bijdrage *Divergentie*.

Kun je de beperkingen van je achtergrond te boven komen in de stad? Deze vraag staat centraal in *Deel 7 Cultuur, rol en ontwikkeling*. Freek Vlemmix kijkt naar de sociale mobiliteit van gangleader Stringer Bell in *A man without a country*. Linde Simpson gaat na hoe de boksschool als brug voor cultureel kapitaal kan dienen bij de voormalige *enforcer* Cutty in *If you train hard, you can go places*. En Roos Vermijs laat zien hoe straatjongeren bewegen in een vicieuze cirkel van gedrag in *Masculiene straatcultuur*.

In het laatste hoofdstuk *De stad als organisatie - Conclusies* komen we terug op de opbrengsten en inzichten die de hoofdstukken uit deel 3 tot en met 7 opleverden. Wat impliceert dit alles voor de stad als organisatie? We hebben meervoudig naar de stad gekeken en zullen dus ook tot meervoudige inzichten komen. We voegen aan de norm van de stad als organisme drie inzichten toe over diversiteit, cultuur en politiek. En we komen eropuit dat een aantal specifieke begrippen en benaderingen uit de organisatie- en veranderkunde kunnen helpen om de stad professioneel te analyseren en te organiseren. We sluiten de conclusie af met aanbevelingen voor vervolgonderzoek.

Onderzoek en onderwijs. Met dit boek willen we docenten, studenten en fans van *The Wire* inspireren zelf onderzoek te doen naar 'de stad als organisatie' vanuit een meervoudige benadering. Daarnaast is het boek ook bedoeld voor mensen die zich beroepsmatig inzetten voor een leefbare stad.

Verwijzingen. In de hoofdstukken wordt veelvuldig verwezen naar afleveringen van *The Wire*. Iedere verwijzing begint met het seizoen van de desbetreffende aflevering, gevolgd door de aflevering. Dus S1:2 staat voor de tweede aflevering van het eerste seizoen. Achter in het boek is een overzicht opgenomen van alle afleveringen van de serie, inclusief titels. Tevens is er een index op naam van de personages uit *The Wire*.

ZEVENMAAL INZOOMEN

MEERVOUDIG KIJKEN

1

ROB VAN ES

Dr. Rob van Es is parttime universitair docent Organisatiefilosofie aan de Faculteit Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Hij doet onderzoek naar de cultuur, ethiek en politiek van organiseren en geeft daarin ook onderwijs. Als consultant is hij werkzaam bij overheidsorganisaties en bedrijven: www.robvanes.com. Hij publiceerde drie boeken over ethiek in organisaties waaronder *Professionele ethiek. Morele besluitvorming in organisaties en professies* (2011). Daarnaast redigeerde hij twee boeken over het veranderen van organisatiecultuur. Zijn boek *Veranderdiagnose. De onderstroom van organiseren* werd in 2009 gekozen tot Managementboek van het Jaar.

Contactinformatie: rvanes@uva.nl

SPEELVELD

Invalshoek

*Wetenschappelijk:
multiperspectivisme*

Seizoenen van *The Wire*

1-5

Personages uit *The Wire*

21 hoofdpersonages

Andere personen

*David Simon, Ed Burns
en vele anderen*

Vergelijking met Nederland

n.v.t.

Rode draad

*Op weg naar een profiel
van de serie*

Meervoudig kijken is nodig om een omvangrijke televisieserie als *The Wire* volledig in beeld te brengen. In dit hoofdstuk komen zeven manieren aan bod. Inhoud: waar gaan de vijf seizoenen over? Achtergrond: waaraan ontleent de serie z'n opzet en aanpak? Muziek: welke muziek horen we en wanneer? Taal: wat voor (sub)taal wordt er gebruikt? Thematiek: waar gaat de serie (eigenlijk) over? Receptie: hoe is de serie opgepakt door kijkers, journalisten en academici? En tot slot: humor, er valt ook nog iets te lachen bij deze serie over een serieuze stad.

VORM EN GENRE

TRAGEDIE EN MELODRAMA

2

JULISKA VAN ROSSUM

Drs. Juliska van Rossum is docent Politicologie aan de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam en houdt zich daarnaast bezig met zingeving in organisaties. Eerder werkte zij als communicatie- en bestuursadviseur. Juliska studeerde Theologie en Politicologie, en studeerde af op het onderwerp 'maatschappelijk verantwoord organiseren'. Zij schreef over 'meervoudig kijken in organisaties' in *Werken met Leren Veranderen* (Boersema-Vermeer & De Groot, 2016).

Contactinformatie: j.s.vanrossum@uva.nl

SPEELVELD

Invalshoek

*Wetenschappelijk:
narratologie*

Seizoenen van *The Wire*

1-5

Personages uit *The Wire*

D'Angelo, Wallace

Andere personen

Aristoteles, Multatuli, Dickens

Vergelijking met Nederland

n.v.t.

Rode draad

*Op weg naar een profiel
van de serie*

The Wire onderscheidt zich in vorm en vertelling van wat we doorgaans gewend zijn van televisie. De serie sluit daarmee aan op de slogan van de zender en sponsor: *It's not television, it's HBO*. Als de serie geen televisie is, wat is zij dan wel? Sommigen verwijzen naar cinema of naar literatuur. In dit hoofdstuk wordt onderzocht in hoeverre deze vergelijkingen standhouden, door eerst de vorm en vervolgens het genre nader te bekijken.

DE STAD IN ACTIE

ACTOR-NETWERK THEORIE

5

Nikon

FLOORTJE MOES

Floortje Moes is als promovenda verbonden aan de afdeling Health, Ethics and Society van de Universiteit van Maastricht. Eerder werkte zij als docent Wetenschapsfilosofie aan de Universiteit van Amsterdam en als onderzoeker voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Ze studeerde Wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam, Conflictstudies & Mensenrechten aan de Universiteit Utrecht, en International Business in Amsterdam, Chili en Brazilië.

Contactinformatie: f.moes@maastrichtuniversity.nl

‘De samenleving is niet wat ons samenhoudt, maar wat samengehouden wordt.’

Bruno Latour

SPEELVELD

Invalshoek

*Wetenschappelijk:
wetenschapsfilosofie*

Seizoenen van *The Wire*

3

Personages uit *The Wire*

*Omar, Levy, Bunny, Prez, Poot,
Brody, Freamon, McNulty,
Stringer Bell*

Andere personen

Bruno Latour, Jane Jacobs

Vergelijking met Nederland

n.v.t.

Rode draad

*Actor-Netwerk Theorie als
eerste hulptheorie*

Hoe breng je een stad in beeld? *The Wire* wordt gezien als een geloofwaardig portret van de havenstad Baltimore, of zelfs als de beste etnografie die we hebben van de hedendaagse Amerikaanse samenleving. Wie de stad als levendige, sociale ruimte wil begrijpen, heeft een methode nodig die de beweeglijkheid, energie en het specifieke karakter van de stad en haar inwoners weet te vatten. Hoe krijgen we een beeld van een stad, zonder het leven erin te verliezen? Bruno Latours Actor-Netwerk Theorie (ANT) is een theoretisch kader dat handreikingen geeft om zo'n beweeglijke beschrijving te maken. ANT leert ons kijken naar het materiaal van de stad, het mensenwerk en de constant veranderende allianties. Maar vooral: wie actoren volgt op hun weg door Baltimore, vindt de vitaliteit van een stad in actie. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten van een ANT-analyse besproken.

CRIMINELE BENDES

VAN WEST-BALTIMORE NAAR AMSTERDAM-WEST

9

LIESBETH BENER

Liesbeth Bener studeerde Filosofie en Science & Technology aan de Universiteit van Amsterdam en in Parijs aan Sciences Po. Ze sloot haar studie af met een onderzoek naar de problemen rond de aanleg van de Noord/Zuidlijn in Amsterdam aan de hand van het werk van Bruno Latour. De afgelopen jaren werkte ze als docent Wetenschapsfilosofie bij het Instituut voor Interdisciplinaire Studies van de Universiteit van Amsterdam en daarnaast als redactieassistent bij *De Groene Amsterdammer*. Sinds eind 2015 is zij als docent en onderzoeker werkzaam bij het Julius Centrum van het UMC Utrecht.

Contactinformatie: liesbeth.beneder@gmail.com

SPEELVELD

Invalshoek

Professioneel: onderzoeks-journalistiek

Seizoenen van *The Wire*

1-4

Personages uit *The Wire*

Avon Barksdale, Stringer Bell, Marlo Stanfield, The Greek, Bodie, Poot, Wallace

Andere personen

Gwenette Martha, Benaouf, Houssine, Rida, Hamid

Vergelijking met Nederland

Criminele bendes

Rode draad

Vershil in organisaties van bendes

Om meer inzicht te krijgen in het geweld dat de afgelopen jaren in Amsterdam heeft plaatsgevonden, vergelijken we deze vete met de drugsgangs in West-Baltimore. Er zijn opvallende overeenkomsten: er is een haven waar dingen misgaan, er zijn drugsbendes die met elkaar strijden en de veelal jonge criminelen in het spel behoren bijna allemaal tot een ‘minderheid’ en komen uit ‘achterstandswijken’. En net als in Baltimore zijn de verschillende groepen continu bezig om hun groep bij elkaar te houden, waarbij interne strijd en invloeden van buitenaf alles plotseling door de war kan schudden. Er moet constant werk worden verricht om de situatie onder controle te houden. Gaat dit niet goed, dan kan de groep uit elkaar vallen. Al deze parallellen maken van *The Wire* een goede spiegel om de drugscriminaliteit in Amsterdam-West in beeld te brengen.

DE STAD ALS ORGANISATIE

LESSEN UIT *THE WIRE*

De televisieserie *The Wire* is een vertelling van tientallen uren over de wijze waarop de stad Baltimore functioneert. In dit boek schrijven diverse onderzoekers en professionals over hun inzichten en ervaringen in Nederland, soms in overeenstemming, soms in contrast met de situatie in Baltimore.

We letten op vragen als: Wordt er louter van boven naar beneden georganiseerd? Wat doen kleur, taal en sekse ertoe? Hoe bepaalt cultuur je rol? Weet het stadsbestuur wat er in de buurt gebeurt? Hoe ziet de criminaliteit eruit en wat doet de politie eraan? Hoe stellen de media zich op? Verandert de werkgelegenheid? Kortom, we kijken naar de stad als organisatie. En hoe komt het dat de stad als organisatie steeds weer verandert, maar zo moeizaam verbetert?

Samen met de twee websites: www.amsterdamonthewire.com (onderzoek) en www.destadalsorganisatie.nl (onderwijs) vormt dit boek een bron van inspiratie voor werkcolleges en scripties, maar ook voor workshops van iedereen die beroepsmatig bezig is met de leefbaarheid van de stad.

Rob van Es

Juliska van Rossum

